

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน
พื้นที่ในเขตทางหลวงของกรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบทได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๗๐๒/๙๐๒๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งความเห็นกรณีกรมทางหลวงชนบทได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้พื้นที่เขตทางหลวงของกรมทางหลวงชนบทที่ได้มาโดยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ว่า กรมทางหลวงชนบทไม่สามารถอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้ที่ดินที่กรมทางหลวงชนบทได้มาโดยการเวนคืน เพราะการใช้ประโยชน์ที่ดินของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นไปเพื่อแสวงหารายได้ซึ่งไม่ตรงกับเจตนารมณ์ในการเวนคืนที่ดินของกรมทางหลวงชนบทที่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างและขยายทางหลวงและดำเนินการสร้างโดยกรมทางหลวงชนบท ซึ่งมีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะแก่บุคคลโดยทั่วไปและไม่มีค่าธรรมเนียมผ่านทาง ซึ่งหากรัฐมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แล้วรัฐต้องดำเนินการตราเป็นกฎหมายขึ้นหรือมีเจตนามอบหมายให้กระทรวงคมนาคมซึ่งกำกับดูแลทั้งสองหน่วยงานบริหารจัดการแก้ไขปัญหาจราจรบริเวณดังกล่าว นั้น

ต่อมาการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ เพื่อสร้างทางพิเศษสายศรีรัช - วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร โดยแนวเขตเวนคืนได้พาดผ่านพื้นที่ของกรมทางหลวงชนบท บริเวณ Loop Ramp เชิงสะพานพระราม ๗ ซึ่งการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือขอเข้าใช้พื้นที่ของกรมทางหลวงชนบทบริเวณดังกล่าวเพื่อเตรียมการก่อสร้างทางพิเศษฯ โดยมีได้ดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนให้แก่กรมทางหลวงชนบทตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนด กรณีจึงเกิดปัญหาข้อกฎหมายว่า กรมทางหลวงชนบทสามารถอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเข้าใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเพื่อดำเนินการก่อสร้างทางพิเศษฯ ได้หรือไม่ กรมทางหลวงชนบทมีความเห็นทางกฎหมายแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า พื้นที่บริเวณ Loop Ramp เชิงสะพานพระราม ๗ กรมทางหลวงชนบทได้มาโดยการเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตดุสิต เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงอันเป็นประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนใช้ร่วมกันโดยมีต้องเสียค่าบริการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ว่ากรมทางหลวงชนบทไม่สามารถอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าวได้ เพราะผิดวัตถุประสงค์ของการเวนคืนและหากการทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินของกรมทางหลวงชนบทบริเวณดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องดำเนินการตราเป็นกฎหมายขึ้น ดังนั้น เมื่อการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ มาใช้บังคับแล้วก็ต้องดำเนินการ

จ่ายเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนให้แก่กรมทางหลวงชนบทตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนดไว้เสียก่อน และหากการทางพิเศษแห่งประเทศไทยไม่ดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนให้แก่กรมทางหลวงชนบทเพื่อนำเข้าเป็นรายได้แผ่นดินตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนด กรมทางหลวงชนบทก็ไม่สามารถที่จะให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเข้าใช้พื้นที่เพื่อดำเนินโครงการสร้างทางพิเศษฯ ได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า พื้นที่บริเวณเชิงสะพานพระราม ๗ ผังธนบุรี กรมทางหลวงชนบทได้มาโดยการเวนคืนที่ดินมาจากประชาชนเพื่อสร้างและขยายทางหลวงอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งตกเป็นที่ดินของรัฐที่อยู่ในความดูแลรักษาของกรมทางหลวงชนบท ที่ดินบริเวณดังกล่าวจึงไม่ตกอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ กรมทางหลวงชนบทไม่สามารถทำสัญญาซื้อขาย รับเงินค่าทดแทน และโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินบริเวณดังกล่าวให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยดังเช่นเอกชนรายอื่น ๆ ได้ อีกทั้งการทางพิเศษแห่งประเทศไทยก็ถือเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่งย่อมสามารถนำที่ดินของรัฐไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องเวนคืน การที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ เพื่อก่อสร้างทางพิเศษสายศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร การทางพิเศษแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินการเวนคืนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เช่น กำหนดราคาค่าทดแทน ทำสัญญาซื้อขาย จ่ายเงินค่าทดแทน และโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ถูกเวนคืนให้แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้เฉพาะในส่วนที่เป็นที่ดินของเอกชนเท่านั้น ส่วนแนวเขตเวนคืนที่พาดผ่านที่ดินของรัฐ (ที่กรมทางหลวงชนบทดูแลรักษาอยู่) การทางพิเศษแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินการได้เพียงเข้าไปสำรวจเพื่อทราบว่าต้องการใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าวแค่ไหน เพียงไร แล้วแจ้งให้กรมทางหลวงชนบททราบ และขอใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าวโดยไม่ต้องดำเนินการเวนคืน และจ่ายเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่อย่างไรก็ตามในส่วนทรัพย์สินอื่นที่มีใช้ที่ดินที่มีอยู่ในแนวเวนคืน เช่น อาคาร สิ่งปลูกสร้าง รั้ว ราวเหล็ก หรือต้นไม้ ถือเป็นทรัพย์สินของกรมทางหลวงชนบท มิใช่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน การทางพิเศษแห่งประเทศไทยต้องดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่กรมทางหลวงชนบทตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนดต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเรื่องดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กรมทางหลวงชนบทจึงขอหารือเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ที่ดินบริเวณ Loop Ramp เชิงสะพานพระราม ๗ ที่กรมทางหลวงชนบทได้มาโดยการเวนคืนที่ดินมาจากประชาชนเพื่อสร้างและขยายทางหลวงดังกล่าว ตกอยู่ในบังคับของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตบางพลัด เขตบางกอกน้อย เขตบางซื่อ และเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือไม่ หากตกอยู่ในบังคับหน่วยงานใดจะเป็นผู้เข้าทำสัญญาซื้อขาย และรับเงินค่าทดแทนจากการทางพิเศษแห่งประเทศไทย และก่อนรับเงินค่าทดแทนต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ถูกเวนคืนให้แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนด การโอนต้องดำเนินการอย่างไรและหน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจโอน

๒. ทรัพย์สินอื่น เช่น อาคาร สิ่งปลูกสร้าง รั้ว ราวเหล็ก และต้นไม้ การทางพิเศษแห่งประเทศไทยต้องจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่กรมทางหลวงชนบทตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนดหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมทางหลวงชนบท โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทางหลวงชนบท) และผู้แทนการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า กรณีตามข้อหาหรือมีประเด็นพิจารณาว่า การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตบางพลัด เขตบางกอกน้อย เขตบางซื่อ และเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีพื้นที่ครอบคลุมเขตทางหลวงของกรมทางหลวงชนบทที่ได้มาจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงชนบทตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตดุสิต เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๗ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ โดยมีความเห็นว่าการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนตามมาตรา ๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีสิทธิเข้าไปในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่อยู่ภายในแนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเพื่อกระทำการกิจการเท่าที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจและเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนที่แน่นอนตามมาตรา ๘^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งที่ดินตามแนวเขตเวนคืนประกอบด้วยที่ดินของเอกชนและรัฐ ในกรณีที่ดินของเอกชน หน่วยงานผู้มีอำนาจเวนคืนจะต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์และจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่เอกชนซึ่งเป็นเจ้าของ ผู้ครอบครอง โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือบุคคลผู้เสียสิทธิ แล้วแต่กรณี^๓ โดยดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ใน

^๑มาตรา ๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนต้องระบุ

(๑) ความประสงค์ของการเวนคืน

(๒) เจ้าหน้าที่เวนคืน

(๓) กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น

ให้มีแผนที่หรือแผนผังประเมินเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนและแสดงเขตที่ดินที่อยู่ในบริเวณที่ประเมินนั้น ติดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผังดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาเช่นนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดสองปี หรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินสี่ปี แล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่จะต้องเวนคืนนั้น

^๒มาตรา ๘ ภายในกำหนดอายุแห่งพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีสิทธิเข้าไปในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่อยู่ภายในเขตที่ดินตามแผนที่เพื่อกระทำการกิจการเท่าที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจและเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนที่แน่นอน แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว ทราบถึงกิจการที่จะต้องกระทำล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มกระทำการนั้น และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวขอที่จะได้รับค่าทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากกิจการที่ต้องกระทำนั้น

^๓มาตรา ๑๘ เงินค่าทดแทนนั้น ให้กำหนดให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งที่ดินที่ต้องเวนคืน

(๒) เจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนไม่ได้ ซึ่งมีอยู่ในที่ดินที่ต้องเวนคืนนั้น ในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือได้ปลูกสร้างขึ้นภายหลังโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ (มีต่อหน้าถัดไป)

กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับสำหรับการเวนคืนที่ดินของเอกชน ส่วนในกรณีที่ดินของรัฐ หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ถือครอง ใช้ประโยชน์ หรือดูแลรักษาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้น หากรัฐต้องการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวรัฐย่อมนำมาใช้ประโยชน์ได้^๔

เมื่อข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือ กรมทางหลวงชนบทได้เคยเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไว้ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตดุสิต เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๗ และแนวเขตที่ดินที่กรมทางหลวงชนบทได้เคยเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไว้นั้น เป็นการเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างและขยายทางหลวงซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐเป็นเจ้าของอยู่แล้ว แม้ต่อมาการทางพิเศษแห่งประเทศไทยจะได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตบางพลัด เขตบางกอกน้อย เขตบางซื่อ และเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีสิทธิเข้าไปในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อทำการสำรวจและเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนที่แน่นอน โดยมีแนวเขตที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวบางส่วนครอบคลุมแนวเขตที่ดินของกรมทางหลวงชนบทก็ตาม ย่อมไม่มีผลทำให้ที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐเป็นเจ้าของอยู่แล้วต้องอยู่ภายใต้กระบวนการหรือขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์แต่อย่างใด

สำหรับปัญหาที่ว่ากรมทางหลวงชนบทจะอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณเชิงสะพานพระราม ๗ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๗๒๖/๒๕๕๔^๕ แล้วว่า กรมทางหลวงชนบทไม่อาจอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เวนคืนมาได้ แต่หากรัฐมีความจำเป็นที่ต้องใช้ที่ดินดังกล่าว

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น)

(๓) ผู้เช่าที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นในที่ดินที่ต้องเวนคืน แต่การเช่านั้นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ซึ่งได้ทำไว้ก่อนวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือได้ทำขึ้นภายหลัง โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ และการเช่านั้นยังมีได้ระงับไปในวันที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ได้เข้าครอบครองที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว แต่เงินค่าทดแทนในการเช่านี้พึงกำหนดให้เฉพาะที่ผู้เช่าได้เสียหายจริงโดยเหตุที่ต้องออกจากที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวก่อนสัญญาเช่าระงับ

(๔) เจ้าของต้นไม้ยืนต้นที่ขึ้นอยู่ในที่ดินในวันที่ใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖

(๕) เจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนได้ ซึ่งมีอยู่ในที่ดินที่ต้องเวนคืนนั้น ในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ แต่ต้องไม่เป็นผู้ซึ่งจำต้องรื้อถอนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปเมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าของที่ดิน เงินค่าทดแทนตาม (๕) นี้พึงกำหนดให้เฉพาะค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าปลูกสร้างใหม่เท่านั้น

(๖) บุคคลผู้เสียสิทธิในการใช้ทาง วางท่อน้ำ ท่อระบายน้ำ สายไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกัน ผ่านที่ดินที่ต้องเวนคืนนั้นตามมาตรา ๑๓๔๙ หรือมาตรา ๑๓๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในกรณีที่บุคคลเช่นว่านั้นได้จ่ายค่าทดแทนในการใช้สิทธิดังกล่าวให้แก่เจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืนแล้ว

“บันทึก เรื่อง การเวนคืนที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมถือกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๕๓๒ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๓๘๘/๒๕๔๐)

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอนุญาตให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้พื้นที่ในเขตทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทได้จากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๖/๓๑๓ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แล้ว รัฐต้องดำเนินการตราเป็นกฎหมายขึ้นหรือมอบหมายให้กระทรวงคมนาคม ซึ่งกำกับดูแลหน่วยงานทั้งสองบริหารจัดการแก้ไขปัญหาการจราจรในบริเวณดังกล่าว ดังนั้น กรณีตาม ข้อหาหรือนี้ หากการทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ที่ดินบริเวณ Loop Ramp เชิงสะพานพระราม ๗ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตบางพลัด เขตบางกอกน้อย เขตบางซื่อ และเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นที่ดินที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ กรมทางหลวงชนบทอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แล้ว กระทรวงคมนาคมจำเป็นต้องดำเนินการตรากฎหมาย ในระดับพระราชบัญญัติ มิใช่อ้างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนฯ เพื่อให้ การทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีอำนาจเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตทางหลวงที่อยู่ในความดูแล รับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบทได้ หรือหากจะแก้ปัญหาโดยการกำหนดแนวทางบริหารจัดการ ในบริเวณดังกล่าว ก็เป็นหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลกรมทางหลวงชนบท และการทางพิเศษแห่งประเทศไทยที่จะพิจารณาต่อไป

(นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๕๗